

ROQUES ROIES

DESTAQUEM

EN PORTADA

El nou camp de futbol és ja una realitat i ben aviat els dos clubs de la població hi podran disputar els partits. Per les festes de Nadal, a més, hi haurà una jornada de portes obertes.

EL REPORTATGE

En aquest butlletí descobrim la vida de la Rosita Mauri, descendent de la Pobla de Segur, que va arribar a dansar al millors escenaris europeus.

Vols que la teva foto sigui la portada del següent número de Roques Roies?

Envia'ns una foto de bona qualitat en format vertical a butlletí@lapobladesegur.cat

NOTÍCIES

Els raiers, declarats Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat; el resultat de la consulta sobre el Parc Alcalde Boixareu, la nova ruta informativa dels refugis antiaeris de la Pobla...

ASSOCIACIÓ REINTEGRA

Des de fa anys l'Associació Reintegra està desplegant els seus serveis a la comarca. En aquest butlletí expliquen els projectes que duen a terme, en concret, a la Pobla.

25 ANYS DE L'ESCOLETA

El 25 de setembre, l'Escola Bressol Municipal va complir un quart de segle de vida.

ARA FA 100 ANYS...

Tomàs Garcia recorda un amant de la fotografia: Silvio Gordó.

SUPO-SUPO POBLATÀ

Conversem amb Ramon Jordana, director territorial d'Educació a l'Alt Pirineu i Aran, sobre la seva vida professional i el nou càrrec.

ELS PARTITS OPINEN

Els partits polítics tracten diversos temes relacionats amb l'actualitat poblana.

REDACCIÓ PER PART DE

Darío Albert, Núria Aubarrell Solduga, Joan Fusté, Tomàs Garcia, Ramon E. Guimó, Carme Solana i Associació Reintegra
Foto de portada: Darío Albert

Dipòsit legal
L 62-2017

Els conceptes i opinions expressats en els articles d'aquest butlletí no representen necessàriament l'opinió de l'equip redactor.

Ja tenim un nou camp de futbol!

Dos anys i tres mesos després, el Club de Futbol de la Pobla de Segur podrà tornar a jugar un partit com a local al 100%. No tan sols per l'ordre natural dels partits local-visitant sinó perquè es jugarà a la Pobla! El 4 d'octubre de 2020 es disputava l'últim partit al camp de futbol de sorra (amb victòria per 3-1 contra l'Athletic Almacelles) i aviat podran jugar sobre la gespa artificial. Enmig, un periple a l'exili -prenent el concepte que el propi club ha utilitzat- que els ha portat a jugar de local al camp de futbol de Tremp, primer, i de Rialp.

La construcció del camp de futbol es va adjudicar a l'empresa Miquel Rius S.A per un pressupost d'1,09 milions d'euros i s'ha finançat en la seva pràctica totalitat amb recursos del consistori. La Diputació de Lleida, a través d'una línia d'ajut, hi col·labora amb 92.000 euros.

La construcció del camp de futbol va lligada a les actuacions que s'han realitzat o es realitzaran en altres espais del poble. D'una banda, la remodelació del parc Alcalde Boixareu, on s'ubicava l'an-

tic camp, i que ara compta amb una pista poliesportiva, taules de pícnic i atraccions per a infants. A més, recentment s'ha dut a terme una consulta popular i una votació per escollir quines han de ser les properes actuacions que s'hi portin a cap.

L'altre espai vinculat al camp de futbol és l'Edifici de Serveis de l'Àrea Vacacional que acollirà els vestidors per als equips que juguin al camp. L'acondicionament de l'edifici està prevista per al 2023. Mentrestant s'hi instal·larà uns mòduls prefabricats que tindrà la funció de vestidor. L'accés al camp de futbol des de l'edifici de serveis serà a través d'unes escales i una rampa per la qual s'accedirà directament.

A banda del propi rectangle de gespa artificial, el camp de futbol compta amb unes grades, un espai per a les banquetes, un magatzem de material i una zona annexa al camp, darrere d'una de les porteries, equipada amb gespa artificial que servirà d'escalfament.

Durant les festes de Nadal se celebrarà una jornada de portes obertes perquè tothom qui vul-

gui pugui veure les instal·lacions. Es preveu que els primers partits tant de l'Escola de Futbol com del Club de Futbol ja siguin pel primer cap de setmana de gener. De fet, en els mesos que queden de temporada es viurà molt de futbol, al camp, ja que, per durant aquests primers mesos de temporada els equips de l'Escola han jugat tots els seus partits de visitant.

Que corri la pilota!

Darío Albert

NOTÍCIES BREUS

Els Raiers, Patrimoni Immaterial de la Humanitat

En la 17a sessió del Comitè Intergovernamental per a la Salvaguarda del patrimoni de la humanitat de la UNESCO, celebrada a Rabat, s'ha aprovat la candidatura conjunta dels Timber Rafting (Àustria, República Txeca, Espanya, Alemanya, Letònia i Polònia, país que encapçalava la candidatura). L'òrgan d'avaluació ha considerat que la nominació satisfà suficients criteris per a ser patrimoni de la humanitat i ha ressaltat aquesta declaració com a exemple que engloba diferents països.

A Rabat, el comitè ha donat valor a aspectes com que aquest antic ofici va servir per al transport de la fusta, de mercaderies i de persones des de l'edat mitjana i fins a principis del segle XX. També que els coneixements que l'envoltaven, com l'estil de vida que duïen els raïers durant mesos o les tècniques per a construir raïes han anat passant de generació en generació a través de l'oral i també de campus, escoles, instituts, festivals i tallers arreu del món. El comitè considera que els raïers fomenten la cohesió i la col·laboració social entre les comunitats de participants, que està oberta a totes les edats, gèneres i orígens socials i culturals. De la possible sol·licitud se'n va començar a parlar l'any 2010 a l'assemblea general anual de l'Associació Internacional dels Raïers, a la Poble.

Ruta dels refugis antiaeris de la Poble

La Poble estrena una ruta informativa per divulgar el pas de la Guerra Civil espanyola pel municipi. El paper de les centrals hidroelèctriques en la producció, recepció i distribució de l'energia va convertir el Pallars Jussà i en concret la Poble de Segur, en un enclavament estratègic per als dos bàndols. Això va provocar que per la seguretat dels ciutadans es construïssin un nombre de refugis antiaeris inusual tenint en compte el nombre de veïns i veïnes del municipi. Aquest projecte s'inclou dins dels espais de Memòria Democràtica i és la primera fase d'un projecte major que té com a objectiu fer visitable algun d'aquests refugis. La ruta uneix els diferents amagatalls i les centrals hidroelèctriques, al llarg d'un recorregut de tres quilòmetres aproximadament, i contextualitzat amb nou plafons. El passat 13 de novembre es va inaugurar aquesta ruta informativa, amb una gran assistència de públic. Un centenar de persones van poder escoltar les explicacions de Manel Gimeno, estudiós de la nostra història contemporània del Pallars. La ruta passa pels indrets de la població on recentment s'han col·locat nous panells informatius que permeten conèixer més coses d'aquest període històric. Aquesta ruta inaugurada és autoguiada, ha tingut en compte la sostenibilitat i està adaptada per a persones amb mobilitat reduïda i per a invidents.

L'estructura per fer ombra, la proposta més votada per al Parc

Una estructura per fer ombra. Amb el 49% dels vots totals, aquesta ha estat la proposta escollida pels poblatans i les poblatanes en la consulta popular per les necessitats del Parc Alcalde Boixareu. Darrere en la votació hi ha quedat l'estructura infantil amb tobogans (36%), el pipican (9%) i la coberta per a les pistes de petanca (6%). Durant la setmana que la votació ha estat activa a l'aplicació Línia Verda, hi han participat un total de 176 persones.

Aquestes quatre van ser les idees més comunes durant la fase de recollida de propostes, en què fins a 155 persones van participar exposant una quarantena d'idees diferents. A més, cal destacar les activitats educatives que s'han desenvolupat al voltant de la consulta. A l'Escola Raïers, el Parc Alcalde Boixareu va centrar el darrer consell d'infants en el qual els nens i les nenes van fer arribar directament a l'alcalde la seva llista de propostes. D'altra banda, a l'Institut de la Poble algunes classes van aprofitar l'oportunitat per reflexionar-ho col·lectivament i enviar una llista d'idees de manera conjunta. El següent pas per fer efectiva aquesta proposta ha estat la de contractar amb empreses professionals per estudiar quin tipus d'estructura és la idònia per al parc, així com la seva col·locació a partir del moviment de la llum solar.

Segona edició de la campanya "Avança't al Nadal"

Durant el mes de novembre s'ha celebrat la segona edició de la campanya "Avança't al Nadal i compra a la Poble", una actuació de l'associació Poble Activa que ha aplegat més de 40 comerciants. La dinàmica va ser la mateixa que l'any passat: calia reunir 12 segells de comerços diferents en un passaport per poder participar en el sorteig de tres paneres valorades amb més de 400 euros cadascuna feta de productes dels comerços. L'objectiu era ajudar a planificar amb temps totes les compres de Nadal.

Concert "Cors operístics"

El passat dissabte 26 de novembre, l'església parroquial de la Poble de Segur va acollir el nombros públic assistent al concert "Cors Operístics", la primera producció de la Camerata Granados, un espectacle que va comptar amb el suport de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Diputació de Lleida i l'Ajuntament de la Poble de Segur. La Camerata Granados és una agrupació musical d'artistes de les comarques lleidatanes que va ser creada durant la pandèmia i que està dirigida pel director poblatà Pau Romero-Andreu. En aquest espectacle estava acompanyats per la soprano

lleidatana Iolanda Dolcet i d'un gran cor amb components dels cantaires de la Coral d'Avui d'Agramunt, del cor Banahà de Bellvís, del cor Stabat Mater de Mollerussa i de la coral Verge de Ribera de la Poble de Segur. Més d'un centenar de músics i cantaires, van fer gaudir el públic de tot tipus de música operística, del bel canto al verisme o a l'òpera bufa. A part d'apropar l'òpera a un públic que no tenim ocasions d'escoltar aquest tipus de música a les nostres contrades, aquest concert permet la interacció de corals amateurs i que actuen amb una orquestra de professionals interpretant un repertori que sovint no treballen.

FOTONOTÍCIES

Sant Corneli Vertical Race

Celebració de la declaració dels Raiers com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat (foto: J. Antoni Romero)

Caminada contra el càncer

Cursa Enduro BTT Raiers - Bucardo

EL REPORTATGE

La ballarina de París amb arrels poblatanes

Ramon E. Guimó

Per explicar la història que uneix la Poble de Segur amb els millors escenaris europeus on cantar òpera (Barcelona, Viena, Milà, París...), passant per un dels pintors més icònics de l'impressionisme francès ens hem de traslladar primer a la capital de l'Alt Camp, a la demarcació de Tarragona. **Pere Rafel Jaume Mauri i Aragonès** va néixer a Reus el 7 de juliol de 1830. El seu pare era un teixidor nascut a la Poble de Segur i casat amb una noia de Riudecols (Baix Camp). D'adolescent va deixar la casa familiar i va marxar amb una família que recorria les contrades veïnes.

Amb 17 anys es va casar amb **Carme Amada Segura i Miró**, de Palma de Mallorca (1827-1904), i van ser pares de quatre fills: Rosa (1850-1923, dansarina de fama internacional), Carolina (1852-93), Francesc (1855-1917) i Pere (1857-1901). En Pere, de ben jove es va dedicar al món de la dansa tot i que també feia d'actor en companyies dramàtiques i de

comèdia. L'any 1848, juntament amb el seu amic Joan Camprubí, formava part del cos de ball del Liceu de Barcelona. Va formar part de la "Compañía de Baile Nacional" de Manuela García i Joan Camprubí, amb què va recórrer les principals ciutats espanyoles. Tota la seva vida es dedicà a la dansa i la coreografia, però amb l'èxit de la seva filla, en va passar a ser representant durant els primers anys, un cop apartat dels escenaris cap al 1889.

Va morir als 76 anys a París el 24 de setembre del 1906 i, per voluntat de la seva filla Roseta, les seves restes i les de tota la seva família descansen en una tomba monumental al cementiri de Montparnasse.

Tot i que sempre es va considerar reusenca, la **Maria Rosa Isabel Antònia Mauri i Segura** (Roseta o Rosita) va néixer a Palma de Mallorca el 15 de setembre del 1850. Com ja hem dit, la que arribaria a ser una de les grans figures de la dansa i musa de molts artistes impressionistes, era filla de Pere Mauri i Carme Amada Segura.

El seu pare va veure ben aviat les qualitats per la dansa de la seva filla gran i, malgrat que la mare no

volia que la noia s'hi dediqués, va fer-li de professor de dansa, obligant-la a assajar hores i hores i inculcant-li disciplina i esforç. El pare va aconseguir que el coreògraf i ballarí belga Henri Dervine es fixés en la seva filla i es convertís en el seu mestre en la tècnica clàssico-romàntica (1962).

Va fer el debut a Mallorca el 1865. L'any següent va passar del Liceu al Teatre Principal de Barcelona. En dues temporades esdevingué primera ballarina tant de dansa clàssica com d'espanyola. Va tenir de parella artística Vicente Moreno i Manuel Panadero. Als estius feien petites gires per Catalunya. Davant l'èxit obtingut, tota la família marxà a París per tal que la Roseta seguís perfeccionant la seva tècnica. Allí va ser alumna de Mme Dominique. A causa de la guerra franco-prussiana es van veure obligats a tornar a Catalunya. De retorn a Barcelona el 1870, va continuar al Teatre Principal, on va actuar en el ballet "La hija del aire" i en les sarsueles "Flama" o "La filla del foc", amb un gran triomf.

El 1871 va arribar a primera ballarina absoluta en ball espanyol i clàssic, del Teatre Principal i, en aquest període va estrenar els ballets "Graziela" i "La torera". Llavors

aconseguí un contracte per actuar a l'Scala de Milà (1872-1873), on va interpretar "El somni del visir".

El desembre de 1873 va esdevenir primera ballarina al Liceu de Barcelona on assolí grans èxits amb obres com "El descendiente de Barba Azul", l'òpera "Editta di Belcourt", el batllet "Brahma" (que va ser la primera en incorporar efectes elèctrics), "El puente del diablo" o "Las Náyades", que va compaginar amb una intensa activitat a l'estranger actuant al Teatre Imperial de Berlín, al Teatre Comunal de Trieste, al Teatre Imperial de Viena, al Teatre Reial de Roma i al Teatre Regio de Torí. En tornar, va actuar al Circ Barcelonès en la que seria la seva darrera intervenció a Catalunya, ja que decidí fixar la residència a París.

El 1877, el compositor Charles Gounod la va recomanar i va ser contractada pel Teatre de l'Òpera de París, on cada vegada aniria fent més gran la seva fama, fins a arribar a ser-ne primera ballarina el 1878.

Al Teatre de l'Òpera de París obtingué grans èxits com: "La Farandole", "La Tempête", "Le Rêve", "Yedda", "La sevillana", "Le Cid", "La Maledetta" (llegenda pirinenca), "La Korrigane" (escrit expressament per a ella), "Sylvia" o "L'étoile", amb què s'acomiadà el 1897. A més de ser-ne ballarina, en algunes obres treballà de coreògrafa.

Va continuar lligada a l'Òpera de París com a professora de Classe Superior de Perfeccionament de Dansa. Va adquirir gran popularitat per la seva tècnica i la seva personalitat de fort caràcter. Va ser font d'inspiració

de nombrosos grans artistes del moment com Manet, Renoir, Zorn, Comerre i, molt especialment, Edgar Degas qui la immortalitzà en molts quadres ("Final d'arabesc", "Ballarina a escena", "Ballet vist des de la llotja de l'Òpera", etc).

Molts foren els seus admiradors i tingué algun que altre afer amorós com el rei Victor Manuel II o el ministre francès de cultura, Antonin Proust, qui se suïcida en ser rebutjat per la ballarina.

La Primera Guerra Mundial l'obligà a refugiar-se al País Basc francès. Durant el conflicte va perdre el seu nebot Carles Mauri, a qui havia adoptat com a fill, fet que li ocasionà una gran davallada física i emocional.

La Roseta va morir a la seva casa de la rue Scribe de París el 3 de desembre de 1923 i està enterrada al cementiri de Montparnasse en una tomba familiar amb els seus pares i germans.

EN RECORD

Cent anys del naixement de Joan Fusté, Xerallo

Joan Fusté i Munich

Al llarg de la història d'un poble, hi ha persones que sempre col·laboren en totes les festes i celebracions de manera altruista. Són persones que, amb la seva constant implicació i compromís, esdevenen figures populars que són estimades per molta gent, des dels més xics fins als més grans. Per aquest motiu, quan ens deixen, el pas del temps no pot esborrar les dolces petjades que han deixat.

Aquest és el cas d'en Joan Fusté i Bertran, més conegut com Xerallo, Juanito o Xoni en l'àmbit del futbol, un poblatà fortament arrelat a la seva vila natal i a les seves tradicions, que durant tota la seva vida va participar en la majoria de les festes del poble.

El dia 31 de gener de 2023 es compleixen cent anys del seu naixement al bell mig del carrer Major de la Pobla de Segur. Per celebrar aquest centenari m'agra-

daria recordar algunes d'aquestes festes en què sempre va col·laborar amb un petit recull de fotografies on apareix acompanyat d'altres protagonistes d'aquelles celebracions que ja no estan entre nosaltres.

A la processó de Setmana Santa tocava la corneta amb els armats. Per Carnaval encenia el foc i alegrement ajudava a repartir l'escudella. Per la Festa dels Raiers ajudava a la cuina al seu amic Cortina i per la Mare de Déu de Ribera encenia la flama de les falles i tirava els coets de sortida. El dia de Sant Miquel repartia els pans i per les Caramelles portava el carro del Roi de Puimanyons. També s'encarregava de la màquina de llançar els plats a totes les tirades que es feien a la Pobla, sense oblidar també que feia de porter a l'entrada de tots els balls festius que es realitzaven durant l'any.

Però possiblement, la seva faceta més coneguda la trobem dins del F.C Pobla, on inicialment marcava les línies del camp i on posteriorment fou massatgista. Anys després va col·laborar venent tires de la rifa per recaptar diners per al Club del seu cor.

Cal destacar també que, a part del seu somriure, sentit de l'humor i bones paraules per a tothom, lo Xerallo va recollir tots els cartells i programes dels actes i festes que es van fer a la Pobla al llarg del segle XX, deixant constància gràfica d'un poble viu, culte i amb encant.

Aquest escrit és un petit homenatge a una persona que estimava el seu poble i ho demostrava dia a dia participant en gairebé tots els esdeveniments que s'hi organitzaven. Però al darrer d'aquesta història també hi va haver una gran dona que sempre li va fer costat des de l'anonimat, la seva esposa Palmira.

LLEENDA DE LES IMATGES

- 1) Processió de Setmana Santa (1958)
- 2) Diada dels Raiers (1990)
- 3) Cantada de Caramelles (1987)
- 4) Benedicció del pa per Sant Miquel (1986)
- 5) Amb l'equip de futbol de la Pobla (1980)

GASTRONOMIA

Ingredients:

Dos codonys
Quatre o cinc alls
Una poma
Oli d'oliva suau
Sal

Quantitats pensades per a quatre persones.

Elaboració

1-Peleu els codonys i la poma i tal·leu-los a trossos.

2- En una cassola, poseu els trossos a bullir en aigua i una mica de sal, a foc mitjà durant uns 20 minuts.

3- Escorreu els codonys i la poma i aixafeu-los amb una forquilla. Des-

Allioli de codony

Aquesta és la recepta premiada al concurs d'allioli de codony de la Fira del codony de Trepça

prés deixeu-los refredar.

4- En un morter, piqueu els alls bens picats.

5- En una perola, poseu els codonys i la poma aixafats i tireu-hi els alls picats.

6- Lentament, aneu afegint l'oli alhora que ho aneu remenant.

7- Quan la mà de morter s'aguanti sola.. ja estarà fet!

Bon profit!

Núria Aubarell i Solduga

Fotografia de Carme Solana

ASSOCIACIÓ REINTEGRA

L'Associació Reintegra ha desenvolupat durant l'any 2022, diversos programes a la comarca del Pallars Jussà i el Pallars Sobirà amb l'objectiu d'incrementar l'ocupació a la comarca i afavorir l'accés al mercat de treball de les persones. Gràcies al programa Incorpora de l'Obra Social "la Caixa", que s'instaura a la comarca l'any 2013, l'entitat duu a terme una tasca d'orientació i intermediació laboral. És a dir, posa en contacte les persones que estiguin en procés de recerca de feina amb empreses de la zona que tinguin la necessitat d'incorporar personal. Per tant, no només és un servei adreçat a persones sinó que també poden participar-hi empreses. Aquest any 2022 s'han inserit al mercat de treball més de 56 persones vinculades a l'entitat.

D'altra banda, aquest programa també els permet realitzar formacions, amb pràctiques en empresa incloses, en sectors o empreses on hi hagi necessitat d'incorporar persones. Així poden oferir personal més qualificat a les empreses, millorar l'ocupabilitat de les persones i facilitar la inserció laboral d'aquestes. En concret, la formació d'aquest any ha estat relacio-

nada amb el sector sociosanitari. Entre el ventall de projectes que ofereix l'Associació Reintegra, alguns d'aquests estan destinats a joves de 16 a 29 anys en situació d'atur i que no estiguin estudiant.

En el darrer trimestre d'aquest any, s'han iniciat dos projectes que tindran continuïtat el 2023. El primer d'aquests és Primera Oportunitat, un programa destinat a joves novvinguts on se'ls ofereix formació en idioma i "tastet d'oficis", on rebran formació teòric-pràctica gràcies al suport d'empreses de la zona.

En segon lloc, tenim la Formació Dual, un programa del Servei d'Ocupació de Catalunya que permet als/les joves compaginar formació i treball durant un any. És a

dir, mentre treballen poden obtenir una formació homologada per poder accedir al lloc de treball que ocupen. Aquesta formació serà de l'àmbit sociosanitari i hi col·laboren l'Ajuntament de la Pobla de Segur i el Centre Geriàtric del Pirineu. Es preveu al mes de gener de 2023 iniciar el Programa Singulars en col·laboració amb el CC del Pallars Jussà, programa d'orientació i formació per a joves que es vulguin formar i treballar en l'àmbit agroalimentari.

Altres programes rellevants que portem a terme a l'entitat són el programa MAIS i el programa Empresa i Diversitat. Aquests dos programes estan dirigits a persones aturades en situació de vulnerabilitat que els limita trobar una

reintegra

feina. En aquests programes es realitzen itineraris individualitzats per millorar la seva ocupabilitat i l'acompanyament a la inserció a empreses del territori. En darrer lloc, també ofereixen cursos de català de nivell bàsic per persones novingudes o que faci temps que viuen en el territori però no el parlin o necessitin millorar.

Aquest 2023 podran oferir-los gràcies al suport d'una tècnica de l'entitat que s'ha incorporat gràcies al programa "Treball i Formació Joves", un programa que té com objectiu afavorir la incorporació de persones joves en situació d'atur.

La seu de l'Associació Reintegra es troba a Trepç i podeu contactar-hi per sol·licitar informació o demanar cita prèvia al telèfon 655 128 555. L'horari d'atenció és de 09:00 a 15:00 de dilluns a divendres i també de 16:00 a 19:00 els dimarts i dimecres. Si ets una empresa interessada en els serveis que ofereixen o ets una persona desocupada que vol informació sobre el seu catàleg de formacions i/o busques feina, contacta amb l'Associació Reintegra!

EL PASSATEMPS

En aquesta sopa de lletres heu de trobar-hi el NOM DE 37 NOMS relacionats amb les FESTES NADALENQUES. Podeu llegir-los en horitzontal, vertical o diagonal, al dret o al revés. Trobareu les solucions a la pàgina 13.

C	A	P	D	A	N	Y	S	E	E	P	W	B	N	R	E	I	S
A	H	L	E	T	S	E	R	V	I	A	E	S	E	A	A	J	N
G	L	O	P	D	M	B	E	D	L	E	I	S	L	T	D	I	A
A	L	K	M	O	M	T	N	O	S	E	S	T	S	A	L	A	M
N	U	B	L	E	S	I	T	E	R	E	O	T	E	E	G	E	L
E	F	S	S	E	D	E	A	E	S	O	S	N	A	S	B	E	M
R	A	E	T	L	R	E	D	D	S	T	V	S	E	B	N	R	R
A	D	N	L	I	A	L	L	M	A	E	R	L	O	R	L	O	E
P	A	A	A	C	L	P	I	S	J	C	L	E	O	R	A	I	P
S	G	H	N	E	X	I	X	O	N	A	L	A	N	P	R	P	A
A	D	O	T	Z	E	C	A	M	P	A	N	A	D	E	S	A	R
G	R	R	B	A	L	T	A	S	A	R	S	E	V	A	S	T	C
T	O	R	R	O	G	R	E	V	O	L	O	S	U	A	N	G	S
T	I	N	N	O	C	E	N	T	A	D	E	S	O	L	C	E	E
W	A	M	A	N	D	O	N	G	U	I	L	L	E	S	A	S	V

FE D'ERRATES DEL NÚMERO ANTERIOR

Segons documentació aportada per la família Cuberes, la imatge que hi ha a la capella de Gramuntill no és la del Sant Miquel "castigat" sinó la que l'any 1991 els va donar la parròquia i que havia estat a l'ermita de Sant Miquel durant cinquanta anys. La imatge de què parla l'autor del text segueix estant a l'església parroquial.

LA LLAR D'INFANTS

El passat 25 de setembre un equipament de la Poble de Segur va estar de celebració. L'Escola Bressol Municipal va complir un quart de segle de vida! Son tants nens, tantes nenes i tantes famílies que han ajudat a que el centre educatiu arribi als 25 anys que la llista seria llarguíssima! Qui més qui menys tothom, sinó un mateix, coneix d'algú que va fer els seus primers passos a la vida creixent entre les parets de l'escoleta.

Al setembre de l'any 1997 va obrir les seves portes el primer centre educatiu per a infants d'un a tres anys a la Poble de Segur. Era la Llar d'Infants Els Bolets i naixia per donar resposta a les necessitats educatives de les famílies amb infants petits a casa.

Aquella va ser la llavor del que a partir de l'any 2010 seria l'Escola Bressol Municipal de la Poble de Segur. Va ser llavors quan l'escoleta va estrenar una nova casa i es situar a l'edifici actual, al carrer Doctor Durany, 2.

CAVALCADA REIAL

Les festes de Nadal estan al caure i amb elles també s'apropa la Cavalcada dels Reis Mags d'Orient. Com cada any, des de l'Ajuntament tenim moltes ganes de celebrar com cal aquesta jornada carregada d'il·lusió per als més petits i les més petites de casa. Darrerament però, cada vegada són menys les mans voluntàries disposades a ajudar i a col·laborar amb l'organització de la vinguda reial i això dificulta molt l'organització tant de la cavalcada com de la recepció dels Reis Mags als nens i nenes del municipi.

És per això que des d'aquestes pàgines del butlletí fem una crida als veïns i les veïnes de la Poble de Segur perquè s'engresquin a col·laborar amb l'arribada dels Reis Mags d'Orient i que participin en la il·lusió de la canalla en la nit més especial de l'any.

La tasca educativa de l'escoleta situa l'infant al centre i potenciant les seves capacitats, la curiositat, el desig d'aprendre i fent-lo sentir protagonista del seu propi procés d'aprenentatge.

Des dels seus inicis l'objectiu ha estat el mateix: atendre les necessitats bàsiques de l'infant, treballant els hàbits com a oportunitats educatives que faciliten l'estructuració

de l'autonomia i la seguretat de la canalla.

Estigueu atents i atentes perquè quan torni el bon temps ho celebrem tots plegats! I vosaltres? Quin record teniu de l'Escola Bressol? Si guardeu alguna fotografia, envieu-la al correu butlleti@lapobladesegur.cat on les recollirem i les utilitzarem per fer un repàs d'aquests 25 anys en la festa d'aniversari!

Aquesta fotografia té 25 anys i són els primers infants de l'escoleta. A qui reconeixeu?

*Els Reis Mags d'Orient
necessiten la teua ajuda*

Vols ajudar-los a arribar a la Poble?
Contacta amb l'Ajuntament i et direm
com ho pots fer!

ARA FA 100 ANYS...

Rere l'objectiu de Silvio Gordó

Avui en dia, amb les noves tecnologies i l'avenç inexorable del món digital, fer una fotografia s'ha convertit en una acció més de la vida quotidiana, fàcil, i la qual ja no donem importància. Només cal pitjar el botó del nostre telèfon mòbil intel·ligent les vegades que calgui i després triar la que més ens agradi. El mateix passa amb les càmeres. La mort del món analògic potser ha facilitat l'art de retratar, però també li ha tret l'autenticitat i la singularitat. La fotografia, per bé o per mal, està a l'abast de tothom, i aquest fet ha provocat que d'un mateix paisatge, festa o acte rellevant hi hagi milers d'imatges, moltes de les quals, malauradament, es quedaran guardades en una galeria digital i no perduraran.

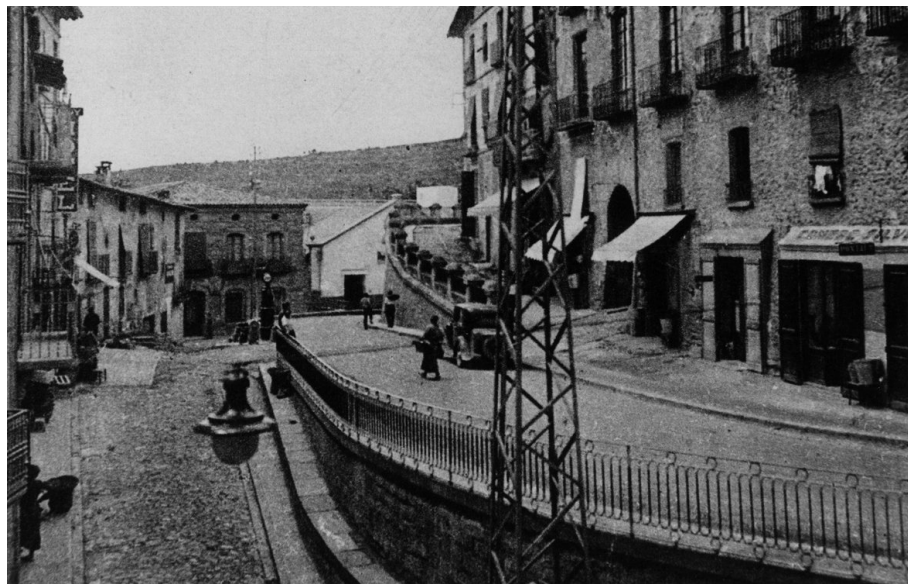
Sovint, la frase "qualsevol temps passat va ser millor" ens resulta una fal·làcia, però en el cas de la fotografia, adquireix més sentit que mai. Potser retratar no era l'acció més senzilla ni tampoc la més comuna, però precisament per això, les fotografies d'aleshores han aconseguit perdurar, tant per la seva condició material com pel fet de ser úniques. Aquelles que han pogut arribar fins als nostres dies són, per exemple, les del poblatà Silvio Gordó Montaña (1896-1972), considerat com un dels fotògrafs més importants del Pallars, i evidentment, del poble.

Fill d'una família senzilla, però sense massa mancances –el seu pare era administrador de la important Casa Orteu– Gordó va estudiar fins que tenia dotze anys, tot i que amb nou ja va començar a treballar en una fàbrica de ciment on, posteriorment, també faria d'ajudant del laboratori químic. Una feina que li va obrir les portes dels secrets de la fotografia, un art poc conegut aleshores, però que acabaria marcant la seva vida. Així, amb només 14 anys, Silvio Gordó inaugurava un

estudi fotogràfic i una petita botiga als baixos de Casa Orteu. El negoci va prosperar, venent material i productes de revelatge, alhora que feia les primeres fotografies. L'inici de les obres hidroelèctriques al Pallars va suposar una gran oportunitat per la jove Gordó, en una època en què la fotografia començava a estar de moda, tot i que només a l'abast de les persones més adinerades.

Les necessitats, però, van provocar que també hagués de vendre productes de ferreteria o joguines, i fins i tot que hagués de fer assegurances. Amb el final de la Guerra Civil, la seva trajectòria es va desviar cap a la política, sent alcalde de la Poble entre 1938 i 1944. En acabar, va tornar a la seva passió, obrint la nova botiga de fotografia a ca La Faustina, que passaria a anomenar-se cal Silvio.

Amant de la música, concretament del piano i del violí, Gordó va ser membre fundador del Comú de Particulars i president de l'entitat entre 1951 i 1953. El seu major llegat, però, són les fotografies de la Poble, el Pallars i el Pirineu en forma de postal, el format més popular en aquella època. Segons Àngel Boixareu i Areny, les primeres que va fer Silvio Gordó són del 1918, algunes de les quals firmades amb el pseudònim ODRÓG, és a dir, Gordó a l'inrevés. Malgrat morir a la residència Nostra Senyora de Ribera el 25 d'agost de 1972, les seves instantànies de paisatges, carrers, viles i persones han perdurat, recordant-nos que si bé la vida no era tan fàcil com avui en dia, conservar i donar valor a les petites coses que ara tenim a mà sí que ho era.

Tomàs Garcia-Espot

INSTAGRAM #lapobladesegur #igerspobla

@_backsy_

@_msaboya_

@manel_arqueo

@mmacaya_

@_msaboya_

@soni0097

@greg_ito

@jmpics_69

@strip1956

Segueix l'Ajuntament a Instagram: @ajlapobladesegur

SOLUCIONS DEL PASSATEMPS

Horitzontals: Baltasar, Cap d'any, dotze campanades, estel, grèvol, innocentades, mandonguilles, reis, torró, xixona.

Verticals: Caganer, Gaspar, patges, vesc, llufa.

Diagonals: Betlem, carrosses, cavalcada, establia, estrenes, home dels nassos, Nadal, nadales, neula, Pare Noel, pessebre, polvoró, ponsètia, raim, regals, desembre, gall d'indi, loteria, molsa, Sant Esteve, tortell de reis, tronca.

ELS PARTITS OPINEN

Comencem aquesta secció felicitant-nos tots plegats, i molt especialment l'Associació Cultural dels Raiers de la Noguera Pallaresa, per la distinció a l'antic ofici de Raiers com a Patrimoni Cultural Immaterial per part de la UNESCO. Una distinció que des de l'Ajuntament, l'Associació de Raiers i altra gent molt vinculada al món raier han impulsat d'una manera determinant perquè fos realitat.

Acaba l'any i volem fer-ne un breu balanç. Un any marcat sobretot per la tornada a la "normalitat". Malgrat que la Covid continua entre nosaltres, ja ho fa d'una manera molt més controlada. Un record també per totes i tots aquells que ens han deixat pel camí. Així doncs, un 2022 on hem pogut tornar a celebrar actes amb normalitat: la festa de la Mare de Déu de Ribera i la baixada de Falles, la Festa Major, els concerts a la fresca d'estiu, els concerts del Femap i d'Orgues de Ponent o els Cors Operístics, presentacions de llibres, així com

exposicions tant al Molí com a la Biblioteca. Molt important també l'obertura de l'espai polivalent la Serradora on hem pogut celebrar, entre d'altres, per primer cop el Festival Gastronòmic Vianda, amb gran acceptació i molt bona perspectiva de futur. Hem tirat també endavant la primera fase del projecte de Memòria Històrica amb la creació d'una ruta autoguiada i abans d'acabar l'any farem la segona fase: l'obertura del refugi de sota la Plaça del Daldo.

A nivell esportiu aquest 2022 serà un any per a recordar perquè s'haurà fet realitat un projecte del qual fa anys que se'n parla: la construcció del nou camp de futbol de la Pobla de Segur, que, a part de dotar-nos d'un equipament modern i necessari, ens obre la possibilitat d'ampliar l'oferta de formació pel futur de nous esportistes. I parlant de formació, la consolidació de l'Institut d'Esports de Muntanya del Pallars a l'antic edifici de Serveis de l'Àrea Vacacional. Un

referent de la formació a tot Catalunya que tindrà un edifici propi equipat per a poder continuar ampliant la seva oferta formativa. I això ha estat possible perquè després d'anys de bloqueig del Consorci Urbanístic, l'actual equip de Govern ha aconseguit arribar a un acord de dissolució que ens permet recuperar tant l'edifici de serveis de què parlem, com els bungalows, els terrenys i dos pisos. Un fet que obre un nou futur per al nostre poble. Per alguns una dissolució amb clar desavantatge per al nostre poble, per a nosaltres una decisió ferma i valenta que ens permetrà créixer i millorar.

Si hi sumem la remodelació de la capella i les escales del cementiri, el canvi d'enllumenat, l'adequació de dos noves zones d'aparcament, i tantes d'altres, podem dir que aquest 2022 l'avaluem com UN GRAN ANY PER A LA POBLA. Encarem il·lusionats aquest 2023 i us desitgem unes bones festes.

Grup municipal d'ERC

El sota l'arbre de les roques roies

Han finalitzat les negociacions amb Adif per la liquidació del Consorci de l'Àrea, amb un evident desavantatge per part de l'ajuntament. Tot i així i sent un producte d'un període "mig fosc" (l'alcalde dixit), ara el poble disposa d'una zona urbanitzada (recordem el seu estat d'abans del tot degradat), tenim una escullera, el Passeig Borrell, la Plaça El·líptica (on es va habilitar l'Espai Cruyff), lloc per construir el nou camp de futbol, 18 bungalows, dos pisos i tres terrenys, també on hi ha els edificis de serveis (ara el terreny és de propietat) i on s'ubica la nova piscina municipal. Per ser un període "mig fosc" déu-n'hi-dó el que ha donat de si.

Quan surtin aquestes ratlles esperem que per part de la UNESCO s'haurà declarat l'antic ofici de

raiers com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Aquesta candidatura internacional, coordinada per Polònia i en què hi han participat cinc països més, entre ells Espanya representada per cinc comunitats, una d'elles Catalunya, i on en l'expedient es fa menció expressa als raiers de la Noguera Pallaresa, ha comptat amb el suport i el treball del Ministeri de Cultura d'Espanya i de la resta de països i totes les comunitats autònomes implicades, inclosos els raiers, tant en la redacció com en la preparació de l'expedient. La nostra enhorabona a l'Associació de Raiers de la Noguera Pallaresa.

Insistim novament en la manca de papereres i de neteja en general en tot el poble, i en la falta de manteniment de carrers i voreres. Les papereres haurien d'ésser de

boca estreta per impedir que s'hi dipositin les bosses d'escombraries. Creiem que a causa del nombre de gossos, faria un bon servei la construcció d'un parc caní. S'ha de reparar la carretera lateral del cementiri en un estat lamentable; serien convenients unes escales més segures per accedir als nínxols.

S'ha demanat una subvenció per ampliar la Residència amb vuit noves habitacions, en la tercera planta que ocupaven les germanes. Opinem que aquesta és una inversió prioritària i que s'hauria de posar en marxa com més aviat millor.

Salut i bones festes!

Grup municipal del PSC

SUPO-SUPO POBLATÀ

“La implantació dels ensenyaments d’esports de muntanya van suposar un canvi significatiu per tot el Pirineu”

Parlem amb Ramon Jordana, director dels Serveis Territorials d'Educació de l'Alt Pirineu i Aran.

Com es definiria?

Com una persona senzilla i propera

Per què va decidir ser professor?

No sabia dir un motiu concret, però crec que hi van influir bastant els professors que vaig tenir a la UB, quan estudiava Geografia, Història i Història de l'Art. Era una època molt intensa: final de la dictadura, la mort de Franco... i el fet de tenir uns excel·lents professors va influir en la meua decisió. També el suport dels meus pares.

Quins són els principals records del seu treball com a professor?

En general diria que el compromís i la dedicació; haver aconseguit, amb l'ajut d'un bon nombre de professionals, que la Pobla s'hagi consolidat en el mapa escolar de Catalunya: Un institut de secundària, que imparteix el Bachibach, el Batxillerat esportiu; amb intercanvis escolars amb França (Saint Giron), Alemanya (Hausach) i Finlàndia (Kuopio). I després, un centre d'ensenyaments esportius, l'Institut Centre d'Esports de Muntanya del Pallars, un institut, que és referent a nivell estatal, amb una matrícula que arriba quasi als mil alumnes per curs.

La vida de mestre també deixa bons moments. Quins recorda especialment?

Son molts records, sempre bons; la memòria és selectiva. Però un record emotiu i que he recordat sovint és quan va néixer la nostra filla Maria. En tornar al centre, el Col·legi Sagrada Família, els alumnes de COU m'havien preparat un esmor-

zar en el que hi havia de tot; cava inclòs. Crec que ningú més del centre se'n va assabentar de la festa, “per sort”.

Durant molts anys ha estat director de l'Institut.

Crec que en total han estat 30 anys com a director. Primer com a director del Col·legi Municipal Homologat i a partir del curs 2000/2001, de l'Institut de secundària. Els darrers dos anys, al Centre d'Esports de Muntanya del Pallars.

Què va significar la creació dels mòduls d'esports de muntanya?

Crec que la implantació dels Ensenyaments de règim especial va suposar un canvi significatiu, no tan sols pel centre educatiu, sinó per tot el Pirineu. La Pobla, a nivell educatiu, estava en una situació límit. Calia fer un canvi de rumb. Va ser una aposta quasi a contracorrent, pocs creien que pogués tirar endavant i més que tingués continuïtat.

Quins principals projectes afronta el nou Institut Centre d'Esports de Muntanya del Pallars?

La nova ubicació ha de significar un salt endavant, ampliant l'oferta i consolidant la que ja té. Cal pensar amb la internacionalització del centre i la vinculació amb l'entorn com a eixos principals. Treballar conjuntament amb el món empresarial apostant per la Formació Professional Dual i aconseguir un centre integrat de formació professional.

Com veu el sistema educatiu d'ara? Quina creu que és la principal diferència de quan va començar?

Avui a l'escola se li exigeixen moltes responsabilitats en àmbits molt diversos. Sovint ha de donar resposta al canvis sobtats i als conflictes que viu la societat que l'envolta. Quan vaig començar com a professor les tasques estaven molts més acotades i el ritme no era tant frenètic ni tan canviant.

Quines són les principals diferències entre fer d'educador ara i quan va començar?

Hem passat d'una educació molt centrada en què, és a dir, en la matèria, a una educació que centra la seva atenció en com, és a dir, en la metodologia, posant l'alumne en el centre.

Com han canviat els alumnes?

Els alumnes són els mateixos amb els problemes d'avui. Sovint no ens adonem que ells tenen l'edat que els correspon i som nosaltres que ja som més grans.

Quins principals reptes educatius han d'afrontar les nostres comarques en aquests propers anys?

Un dels reptes més important és aconseguir que la vegueria de l'Alt Pirineu i l'Aran tinguin els recursos humans i materials, per poder fer front a aquests reptes amb garanties. I a partir d'aquí hem de treballar per dir: “Quin és el Pirineu que volem?” Cal fugir de personalismes i treballar pensant en el futur dels joves a les nostres comarques. També protegir les escoles rurals i disposar d'una oferta de formació professional i ensenyaments esportius específica, que garanteixi la continuïtat dels estudis dels joves a la comarca i la seva professionalització. Ser capaç de transmetre les singularitats de les comarques del Pirineu, com és l'envelliment de la població o el despoblament, i fer-ho des d'una perspectiva global.

Darío Albert / Ramon E. Guimó